

Fővárosi Ítéltábla

7.Pf.20.891/2020/4/II.

A Fővárosi Ítéltábla a Bass és Tasnádi Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe, ügyintéző: dr. Bass László ügyvéd) által képviselt felperes (felperes címe) felperesnek – a Kálmán, Szilasi, Sárközy és Társai Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe¹, ügyintéző: dr. Sárközy Szabolcs ügyvéd) által képviselt alperes (alperes címe) alperes ellen személyiség jog megsértése miatt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2015. január 15. napján kelt 69.P.24.324/2015/4. számú ítélete ellen a felperes részéről 5. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán – a Kúria Kpk.IV.40.125/2020/2. számú végzése alapján megismételt fellebbezési eljárásban – meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit részben, a következők szerint megváltoztatja:

- megállapítja, hogy az alperes azzal, hogy az általa üzemeltetett napilap.hu internetes oldalon 2015. március 26-án és az általa kiadott napilap című napilap XXII. évfolyam 85. számában 2015. március 27-én megjelent „cikk címe” című cikkében a felperes nevét közzétette, megsértette a felperes személyes adatok védelméhez fűződő személyiségi jogát;
- az alperes a jogsértés abbahagyására oly módon köteles, hogy a napilap.hu oldalon közzétett cikkből – az elsőfokú ítéletben meghatározott tényállításokon túl – a felperes nevét is eltávolítja;
- az alperes az elégtételadásra oly módon köteles, hogy a jogerős ítélet további jogsértést megállapító rendelkező részét is köteles közzétenni az elsőfokú ítélet által meghatározott módon és időben;
- a felperes kereseti illetékfizetési kötelezettségét 18.000 (Tizennyolcezer) forintra leszállítja, míg az alperes kereseti illetékfizetési kötelezettségét 18.000 (Tizennyolcezer) forintra felemeli,
- az alperes perköltségfizetési kötelezettségét 95.100 (Kilencvenötezer-egyszáz) forint és ebből 85.000 (Nyolcvanötezer) forint után járó áfa összegre felemeli.

Egyekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest és az alperest, hogy fizessenek meg – felhívásra – az államnak 24.000-24.000 (Huszonnégyezer-Huszonnégyezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

A fellebbezési eljárásban ezt meghaladóan felmerült költségeiket a felek maguk viselik.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A felperes korábbi kormánytisztviselői jogviszonya – a időszak lap című melléklete 3. számában megjelentek szerint – 2012. január 17. napján közös megegyezéssel megszűnt. A felperes ezt követően a cégnév Zrt. vezérigazgatójának, név1nak a titkárságán dolgozott. A felperes élettársi kapcsolatban él a foglalkozás, név2 lányával. A Magyarországon 2015. február 23-án kirobbant brókerbotrányt a sajtó kiemelt jelentőséggel kísérte figyelemmel. A felügyeleti jogkört gyakorló bank bejelentette, hogy a cégnév1-csoporthoz tartozó cégnév Zrt. tevékenységi engedélyét 2015. március 10. napján részlegesen felfüggesztették. A cégnév Zrt. vezérigazgatójának, név1nak a kihallgatására és előzetes letartóztatására két és fél héttel a bejelentést követően került sor.

[2] Az alperes az általa üzemeltetett www.napilap.hu internetes újságban, valamint a kiadásában megjelenő napilap című napilap 2015. március 27-i számában: „cikk címe” címen a következő cikket közölte: „név3 személyi titkárának, felperesnek ugyanis a napilap információi szerint név2 foglalkozás az „apósjelöltje”. név4 a hivatalról igazolt át a cégnév1-hoz valamivel több mint három évvel ezelőtt. A értesítő szerint 2012 januárjában közös megegyezéssel távozott a kormányzati csúcsszervtől, ahol osztályvezetői beosztásban dolgozott több mint egy évig. Azóta név3 jobbkezeinek számít a cégcsoportnál, még a cégnév1 cégcsoport fociklubjánál, a fociklub-nál is tanácsadóként szerepelt, többször is képviselte a klubot. név4 élettársa pedig név2 nagyobbik lánya, amire egy névtelenséget kérő bennfentes hívta fel a figyelmünket. A kapcsolatot felperes közösségi oldal-oldala is megerősíti, közös nyaralásos képek szerepelnek rajta, másfél évvel ezelőtt például együtt voltak a külföldi tengerparton. Kerestük pár nappal ezelőtt név3 bizalmasát a cégnév1-nél, de csak a telefonszámunkat kérték el, visszahívást nem kaptunk. A közösségi oldal-oldala azonban megkeresésünk után nem sokkal elérhetetlenné vált, és név4 még a szakmai közösségi portálról, a közösségi oldalról is törölte magát. Sőt név5 lánya is változtatott a közösségi oldal-profilján: eltűnt a közös kép, amelyen a párja éppen pusztít ad neki.”

[3] Az alperes 2015. április 15. napján „cikk címe1” címmel mind az internetes újságban, mind a nyomtatott napilapban az alábbiakat közölte: „Egyébként nem ez az első eset, hogy brókerügyben családirag érintettek politikai vezetők. Amint arról a napilap

beszámolt, név2 foglalkozás lánya révén a cégnév1-ügyben volt érdekelt: lánya élettársa név3 név6 cégnév1-vezér személyi titkára, felperes.”

[4] A felperes keresetében – a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:43. § b) pontja, az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Info.tv.) 3. § 2. pontja és az 5. § (1) bekezdése, valamint a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 4. § (3) bekezdése alapján – annak megállapítását kérte, hogy az alperes a 2015. március 27. napján a www.napilap.hu internetes újságban, valamint a kiadásában megjelenő napilap című napilapban a „cikk címe” címmel megjelent cikkben közölt tényállításokkal megsértette a magánélethez és személyes adatai védelméhez fűződő személyiségi jogát, illetőleg a jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát, továbbá a 2015. április 15. napján a www.napilap.hu internetes újságban, valamint az általa kiadott napilap című napilapban a „cikk címe1” című cikkben közölt tényállításokkal megsértette a magánélethez és személyes adatai védelméhez fűződő személyiségi jogát.

[5] A Ptk. 2:51. § (1) bekezdés b) és c) pontjára hivatkozással – kérte az alperes kötelezését a jogsértés abbahagyására, a további jogsértéstől való eltiltásra, és elégtétel adására oly módon, hogy az alperes az általa üzemeltetett www.napilap.hu internetes oldalon a sérelmezett cikkek megjelenésétől a tényleges törlésig terjedő időtartammal azonos ideig tegye közzé az ítélet rendelkező részét, fejezze ki sajnálkozását és kérjen elnézést; továbbá a napilap című napilap sérelmes cikkekkel érintett lappéldányaival azonos napokon megjelenő számaiban tegye közzé az ítélet rendelkező részét, fejezze ki sajnálkozását és kérjen elnézést. Hivatkozása szerint a cégnév1-cégcsoport körüli eseményekkel kapcsolatos minden tény, körülmény közérdeklődésre számot tartó eseménynek, így közügynek tekinthető, azonban az alperesi tájékoztatás nem járhatott volna személyhez fűződő jogainak – magánéletének és személyes adatai védelmének – sérelmével.

[6] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Hangsúlyozta, hogy az Smtv. 10. §-a alapján köteles a nyilvánosságot a társadalom számára jelentőséggel bíró eseményekről tájékoztatni. E kötelezettsége teljesítése érdekében tárgyyszerűen tájékoztatott, közlései szükségszerűek voltak, ugyanis közérdeklődésre számot tartó tény, hogy a foglalkozás egy családi kapcsolat által a terhelt személlyel összefüggésbe hozható, azonban ebből a szempontból nem a felperes, hanem a foglalkozás személye bír relevanciával, a cikkből a felperes személyére vonatkozóan semmiféle negatív következtetés nem vonható le. Álláspontja szerint a felperes személyes adatai a újságból és a cégnév1 cégcsoport közleményeiből ismertek, megismerhetők, így nyilvánosak, míg korábbi munkahelyére tekintettel neve közérdekből nyilvános adat, ezért a személyes adatok védelméhez fűződő személyiségi joga nem sérült. Vitatta a felperes magánélethez fűződő joga megsértését is, ugyanis a párkapcsolatára vonatkozó adatokat maga a felperes tette közzé bárki számára hozzáférhető módon a közösségi oldal közösségi oldalon, míg a munkahelyére és pozíciójára vonatkozó adatokat a professzionális közösségi oldall weboldalon. Elutasítani kérte a jóhírnév megsértése miatti kereseti kérelmet is. Arra hivatkozott, hogy nem állította és nem is keltette annak látszatát, hogy a felperes élettársa édesapja miatt kerülte el a büntetőjogi felelősségre vonást, ahogy azt sem, hogy részese lenne a cégnév1-ügy kapcsán eljárás alatt álló személyek és a foglalkozás alaptalanul feltételezett összeesküvésének.

[7] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes az általa üzemeltetett napilap.hu internetes oldalon és az általa kiadott napilap című napilap XXII. évfolyam 85. számában 2015. március 27. napján, pénteken megjelent „cikk címe” című cikkében azon tényállításával, miszerint a felperes „még a cégnév1 cégcsopott fociklubjánál, a fociklub-nál is tanácsadóként szerepelt, többször is képviselte a klubot”, továbbá miszerint „a kapcsolatot felperes közösségi oldal-oldala is megerősíti, közös nyaralásos képek szerepelnek rajta, másfél évvel ezelőtt például együtt voltak a külföldi tengerparton”, valamint „A közösségi oldal-oldala azonban megkeresésünk után nem sokkal elérhetetlenné vált, és név4 még a szakmai közösségi portálról, a közösségi oldalról is törölte magát. Sőt név5 lánya is változtatott a közösségi oldal-profilján: eltűnt a közös kép, amelyen a párja éppen pusztit ad neki”, megsértette a felperes magánélethez és személyes adatai védelméhez fűződő személyiségi jogait. Kötelezte az alperest a jogsértés abbahagyására oly módon, hogy a fent kiemelt tényállításokat a napilap.hu oldalon közzétett cikkből köteles eltávolítani, és eltiltotta a további jogsértéstől. Kötelezte az alperest az általa üzemeltetett napilap.hu internetes oldalon, továbbá az általa kiadott napilap című napilap soron következő pénteki lapszámában az ítélet jogsértést megállapító rendelkezései közzététele mellett annak közlésére, hogy az alperes a felperestől a jogsértés miatt elnézést kér és sajnálkozását fejezi ki. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította, az alperest 24.360 forint perköltség megfizetésére kötelezte a felperes részére, míg rendelkezése szerint a felperes 28.800 forint, az alperes 7.200 forint illeték megfizetésére köteles.

[8] Az elsőfokú bíróság határozata jogi indokolásában kifejtette, hogy a felperes a közügyként számon tartott cégnév1-üggyel és annak közszereplőnek minősülő résztvevőivel – annak ellenére, hogy maga nem közszereplő – a magánéletén keresztül kapcsolatba hozható, ugyanis az alperes az ügy esetleges politikai vonatkozásait keresve, és az ügyben érintettek kapcsolatrendszerét feltárva, név3 név6 és a foglalkozás közötti kapcsolatot a felperes személyében mutatta ki. A cégnév1-ügy iránt tanúsított társadalmi érdeklődésre, valamint a közvélemény tájékoztatásához fűződő érdekére figyelemmel az elsőfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy az adott esetben a sajtószabadság és a véleménynyilvánítás szabadsága arányos és szükséges módon korlátozta a felperes magánélethez és személyes adatai védelméhez fűződő jogát, ezért az alperes nem sértette meg a felperes személyiségi jogát, amikor közölte a nevét, feltárta név1-hoz és név2 lányához fűződő kapcsolatát, valamint tudósított korábbi munkahelyéről, ami egyébként az Info.tv. 3. § 6. pontja szerint közérdekű adatnak minősül. Az elsőfokú bíróság értelmezve a cikkben használt kifejezéseket, rámutatott: a felperes és név2 közötti kapcsolat a felek által elismerten fennáll, az valós tény, ezért nem sért személyiségi jogot az „apósjelölt” kifejezés; az pedig, hogy a felperes a hivatalan dolgozott, közérdekből nyilvános adat. A „név3 jobbkeze” megjelölés az elsőfokú bíróság álláspontja szerint olyan véleménynyilvánítás, amely szintén nem valósít meg személyiségi jogsértést, míg az, hogy „névtelenséget kérő bennfentes” hívta fel az alperes figyelmét az élettársi kapcsolatra, egy közömbös közlés, mint ahogy az is, hogy az alperes nem kapott visszahívást a cégnév1-nál keresett felperestől. Kiemelte: az „érdekelt” szó használata, a családi kapcsolatra vonatkozó tényállítás mellett semmilyen többlettartalommal nem bír. E kifejezésekkel ellentétben megállapította az elsőfokú bíróság, hogy nem tartozik a cégnév1-ügyhöz mint közügyhöz az, hogy a felperes milyen kapcsolatban áll a fociklub-val, így az erre vonatkozó közlés a felperes személyiségi jogait sérti. Ugyancsak jogsértő az alperes beszámolója a felperes közösségi oldal-oldalának tartalmáról, annak

megváltoztatásáról, ahogy az élettársával közös fotókkal és a közös nyaralással, élettársa közösségi oldal profiljával és a közösségi oldal közösségi oldallal kapcsolatos közlés is. Ezek az adatok ugyanis egyrészt – az Info.tv. 3. § 2. pontja szerinti – személyes adatok, és függetlenek a cégnév1-ügytől, továbbá az annak kapcsán indult büntetőeljárástól, másrészt mint magánéleti tényadatok, esetükben a korlátozhatóság szükségessége és arányossága sem áll fenn. E tekintetben közömbösnek ítélte meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperes „nyílt” vagy „zárt” közösségi oldal-oldalról származó adatokat tett közzé, ugyanis a felperes nem a megszerzés módját, hanem a közlés tényét sérelmezte; a közösségi oldalon közzétett tartalmak feletti rendelkezési jog nem terjed ki azok felhasználására, továbbítására. Nem találta azonban megállapíthatónak az elsőfokú bíróság a jóhírnév megsértése iránti keresetet, ugyanis álláspontja szerint az, hogy a felperes „kitűnő politikai kapcsolatokkal büszkélkedhet”, csupán vélemény, míg az, hogy az „ügyészségen is lehetnek ismerősei”, nem pusztá feltételezés, hanem valós tényállítás, ezen tény az alperes nem tüntette fel hamis színben, abból nem lehet arra következtetni, hogy a felperes akár a cégnév1 fizetéseképtelenségében, akár név3 név6 előzetes letartóztatásának késleltetésében közrejátszott volna. Az alperes a kapcsolat tényszerű fennálltára hívta fel a közvélemény figyelmét, a kapcsolat minősítését, valamely következtetés levonását az olvasó értékképletére bízta. A további, a közösségi oldalakra vonatkozó közlések valóságtartalmát a felperes ugyancsak nem vonta kétségbe. Nem tulajdonított jelentőséget az elsőfokú bíróság annak, hogy a közösségi oldal-on és közösségi oldal1-en közzétett adatok milyen széles kör számára voltak elérhetők, ezért az ezzel kapcsolatos tanúbizonyítást szükségtelennek tartotta. A jogsértőnek minősített közlésekkel összefüggésben a keresetnek megfelelően rendelkezett a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés b) és c) pontja szerinti objektív jogkövetkezmények alkalmazásáról.

[9] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, annak megváltoztatásával a keresetnek teljes egészében helyt adó döntés meghozatalát kérve. Hangsúlyozta, hogy az alperes a sérelmezett közlésekkel megsértette a jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát azáltal, hogy azt a való tény, hogy korábban a cégnév1-csoporthoz tartozó cégnév Zrt. vezérigazgatójának a titkárságán dolgozott, illetőleg élettársa Magyarország foglalkozásának a lánya, továbbá a cégnév1-ügyben jelentős számú befektető károsodott a társaság szabálytalan eljárása során; abban a hamis színben tüntette fel, hogy büntetőjogi értelemben véve is felelős lehet a cégnév1-ügyben történt visszaélések kapcsán, ám élettársának édesapja miatt a büntetőjogi felelősségre vonást elkerülte, illetve részese a cégnév1-ügyben eddig felelősségre vont személy(ek) és a foglalkozás(ség) közötti összeesküvésnek. Ezzel összefüggésben kérte az alperes további jogsértéstől eltiltását és elégtétel adására kötelezését. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen következtetett arra, hogy az adott esetben a személyiségi jogaival szemben a sajtószabadság élvez elsőbbséget, és a korlátozás a szükségesség és arányosság mércéjének megfelel, ugyanis nem közszereplőként kapcsolódott egy közérdeklődésre számot tartó eseménysorozathoz. Hangsúlyozta, hogy magánéleti kapcsolata akkor válhatna közüggé, ha kimutatható lenne, hogy a magánéleti kapcsolat miként befolyásolja egy közügy alakulását. Érvelése alátámasztásaként arra hivatkozott, hogy a Ptk. 2:44. §-a értelmében a bíróságnak a szükségesség és arányosság mércéjének vizsgálatakor figyelemmel kell lennie az Emberi Jogok Európai Egyezményében foglaltakra, az Emberi Jogok Európai Bíróságának (EJEB) joggyakorlatára, a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára, az Alaptörvény rendelkezéseire, valamint az Alkotmánybíróság gyakorlatára, és a véleménynyilvánítás határait úgy kell meghúzni, hogy e szabadság gyakorlása a közéleti szereplők esetében se járjon az emberi méltóság sérelmével; a személyiségvédelem magán- és családi értékekkel kapcsolatban őket is megilleti. Valamely alapjog korlátozása – az

Alkotmánybíróság gyakorlata szerint – akkor szükséges, ha egy másik alapvető jog és szabadság védelme vagy érvényesülése, illetőleg alkotmányos érték védelme más módon nem érhető el. A korlátozás azonban csak abban az esetben tekinthető arányosnak, ha az elérni kívánt cél fontossága és az ennek érdekében okozott hátrány egymással arányban áll. Figyelemmel kell lenni emellett arra is, hogy a korlátozásnak alkotmányos célt kell követnie és alkalmasnak kell lennie a cél elérésére. Ezzel összhangban rögzíti a Ptk.-hoz fűzött részletes indokolás, hogy a magánéletbe való beavatkozás akkor sérti a személyiségi jogot, ha önkényes, indokolatlan és szükségtelen. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság, annak ellenére, hogy a fellebbezésben hivatkozott elveket helytállóan alkalmazta, helytelen következtetésre jutott, nem vette ugyanis figyelembe, hogy egyrészt nem részese a cégnév1-ügynek, másrészt abban semmilyen módon nem érintett. Tanúkénti kihallgatására sem került sor, kizárólag egy véletlen folytán ismerőse a figyelem középpontjában álló név1nak, illetőleg a foglalkozásnak. Kifejtette: egy kapcsolati láncolat folytán a közös ismerősökön keresztül bárki esetében kimutatható közvetett kapcsolat általa esetleg nem is ismert személlyel, ezzel szemben pedig az is előfordulhat, hogy önmagában a személyes kapcsolat ténye nem bír jelentéstartalommal, mint ahogy az adott esetben sincs semmilyen kapcsolat az ügyben gyanúsított pozíciót betöltő név3 név6 és a foglalkozás között. Állítása szerint egyetlen köze a cégnév1-ügyhöz – mint számtalan más alkalmazottnak –, hogy korábban a cég alkalmazásában állt, ez azonban nem eredményezheti, hogy mint egy közérdeklődésre számot tartó ügy érintettje, köteles lenne eltérni, hogy neve és munkahelyi adatai a sajtóban teljes nyilvánosságot kapjanak; míg a foglalkozás tekintetében is alaptalan az a következtetés, hogy az a több száz ember, akivel a kapcsolati hálón keresztül összefüggésbe hozható, potenciálisan bármilyen befolyást gyakorol a hivatali működésére. Az adott ügyben a sajtó által feltárt kapcsolat nem közvetlen személyes kapcsolat, pusztán virtuális és látszólagos a közös ismerős által, és maga a hír is pusztán bulvárfeltételezés, ezért az alperesnek a perben azt kellett volna bizonyítania, hogy az érintettek kapcsolata bármilyen módon befolyásolta a közérdeklődésre számot tartó ügy alakulását, illetőleg azonban a cikkben nem állított. A legfőbb ügyésszel fennálló, nem vitatott kapcsolata a cégnév1-üggyel semmilyen ponton nem érintkezik, és évekkel korábban kezdődött, mint a „brókerbotrány”. Az az okfejtés pedig téves, hogy a felperes és név3 név6 között érdemi kapcsolat állt fenn, ilyen kapcsolattal sok más munkavállaló is rendelkezett, ebből azonban nem vonható le az a következtetés, hogy munkájukat elhanyagolva vagy tudatosan hozzájárultak volna ahhoz, hogy a felelősök felkutatása elnehezüljön vagy elmaradjon, és ilyen körülményt a sajtó sem tárt fel. Az alperes híradása pusztán a felperes és a foglalkozás családtagja közötti magánéleti kapcsolat tényét tárta fel, ami nem tartozik a széles nyilvánosságra, nem állított egyetlen olyan többletkörülményt, amely a magánéleti kapcsolatát közérdeklődésre számot tartó körülményként alapozta volna meg, így gyakorlatilag országos nyilvánosságra hozatalának szükségessége, illetőleg az okozott magánéleti sérelem arányossága semmivel sem indokolható, az alperes magatartása súlyosan és helyrehozhatatlanul érintette a felperes privát szféráját, emberi méltóságát; e bulvárhírnek egyetlen célja a példányszám növelése volt. Utalt arra is, hogy mivel az alperes a feltárt körülményekből semmilyen következtetést nem vont le, a magánéleti adatok nyilvánosságra hozatala a cégnév1-üggyel kapcsolatos közvélekedés alakulásához sem járult hozzá. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság azt sem értékelte, hogy az alperes milyen módon jutott hozzá a felperes magánéleti adataihoz. Mindezek alapján nevének, családi kapcsolatainak, munkahelyi adatainak az engedélye nélküli nyilvánosságra hozatala, indokolatlanságára és szükségtelenségére figyelemmel önkényesnek minősül, mind a hazai, mind a nemzetközi bírói gyakorlatnak megfelelően jogellenes, a kifogásolt közlések hamis képet formálnak róla és azt sugallják, illetőleg az átlagolvasó számára azt a gondolati képzettársítást közvetítik, miszerint aktív részese a cégnév1-botránynak, ezért objektíven alkalmasak a jóhírnevének megsértésére.

[10] Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást teljeskörűen feltárva, a bizonyítékok helyes mérlegelésével, ténybelileg és jogilag helyes döntést hozott. Továbbra is állította, hogy a fellebbezésben érintett közlésekkel, amelyek tényközlések, nem sértette meg a felperes személyiségi jogait. Amennyiben azonban a másodfokú bíróság álláspontja szerint a sérelem ennek ellenére fennáll, az, tiszteletben tartva a felperes alapvető jogainak lényeges tartalmát, nem lépte át a szükségesség és arányosság mércéjét, figyelemmel arra is, hogy a sajtó véleményalkotáshoz fűződő jogosultsága – miután mind a jogszabályi feltételeknek, mind a bírósági joggyakorlatnak maradéktalanul megfelel – nem korlátozható; a felperes által hivatkozott, a véleménynyilvánítás szabadságával kapcsolatos jogszabályhelyek is éppen a sajtó tájékoztatási kötelezettségét támasztják alá a közérdeklődésre számot tartó ügyekben. Utalt arra, hogy a felperes bár nem közszereplő, magánélete mégis közvetlenül vagy közvetett módon, de tényszerűen kapcsolódik a magyar gazdaság pénzügyi rendszerét érintő botrányhoz, és a bűncselekmény tárgyában hivatalból eljáró ügyészség vezetőjének személyéhez; a cikkben pusztán ennek a kapcsolatnak a tényét közölte, abból semmilyen következtetést nem vont le. A felperes által előadottakkal ellentétben a rövid, tömör tényállítások éppen azt szolgálták, hogy a szükségesség és arányosság mércéje ne sérüljön. Álláspontja szerint téves a felperesnek az egyéb munkavállalókkal kapcsolatos okfejtése, ugyanis a felperes nem a – vezérigazgatóval érintőleges vagy felszínes kapcsolatban álló – több száz munkavállaló egyike volt, hanem név3 név6 személyi titkára, ahogy nem minősíthető véletlennek a foglalkozás lányával fennálló kapcsolata sem. Érvelése szerint nem tehető felelőssé azokért a képzettársításokért és félreértelmezésekért, amelyeket a felperes a tényszerű közléshez kapcsol, ebből következően téves a felperesnek az alperest terhelő bizonyítási kötelezettséggel kapcsolatos állítása is.

[11] A Fővárosi Ítéltábla a 7.Pf.20.418/2016/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, a felperest az alperes részére 10.000 forint plusz áfa összegű fellebbezési eljárási költség, míg az állam javára 48.000 forint fellebbezési eljárási illeték megfizetésére kötelezte.

[12] A felperes a jogerős ítélet ellen felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő; a Kúria mint felülvizsgálati bíróság a Pfv.IV.21.906/2016/3. számú végzésével a felperes felülvizsgálati kérelmét hivatalból elutasította, és a felperest az állam javára 7.000 forint felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére kötelezte.

[13] A felperes ezt követően – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 27. szerinti alkotmányjogi panaszt nyújtott be a jogerős ítélet ellen, és annak alaptörvényellenessége megállapítását és megsemmisítését kérte arra hivatkozással, hogy a jogerős döntés sérti az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdését, továbbá a VI. cikk (1) bekezdését. Az Alkotmánybíróság Főtitkársága felhívására indítványát kiterjesztette a Kúria végzésére is, ugyancsak annak alaptörvényellenessége megállapítását és megsemmisítését kérve.

[14] Az Alkotmánybíróság a 3211/2020. (VI.19.) AB határozatával megállapította, hogy a Fővárosi Ítéltábla 7.Pf.20.418/2016/4. számú ítélete alaptörvényellenes, ezért azt megsemmisítette; a Kúria végzése alaptörvényellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt pedig visszautasította.

[15] Az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy „a konkrét ügyben a véleménynyilvánítás joga más, az indítványozó magánszféráját kímélő, illetve annak védelmét biztosító, azt nem sértő, más módon [pl. a név nélküli (anonimitással) történő tudósítással is] elérhető lett volna (figyelemmel az indítványozó nem közszereplő voltára, illetve arra, hogy a közérdeklődésre számot tartó büntetőügyben ellene nem indult eljárás és az az indítványozót nem is érintette). Megjegyzi továbbá az Alkotmánybíróság, hogy egy hír hitelessége, illetve annak megítélése önmagában egy adott személy nevének a nyilvánosságra hozatalával nem feltétlenül megerősíthető. A hitelesség ugyanis csupán akként teszi arányossá a közlést, ha az ennél kevesebbel nem teljesíthető. Ugyanis, ha valaki pl. másként egyértelműen azonosítható (pl. a jelenlegi köztársasági elnök), úgy név nélkül is eleget tehet ennek. Míg a konkrét esetben (ellentétben az előző példával) az indítványozó nem közszereplő volta miatt önmagában nem a konkrét neve, hanem családi és egykori munkahelyi kapcsolatai szolgáltak a közérdeklődésre számot tartó ügyben hírértékkel.” Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy – figyelemmel az indítványozó nem közszereplő voltára, továbbá arra, hogy a büntetőeljárás az indítványozót nem érintette – az ítéltábla döntése, az indítványozó nevének hozzájárulása nélküli közzétételére vonatkozóan, nem felelt meg az alapjogok kíméletes kiegyenlítésének, az az indítványozó Alaptörvény VI. cikk szerinti magánszférájához való jogát sértette, ezért az alaptörvényellenes.

[16] Az Alkotmánybíróság ugyanakkor az indítványozó korábbi munkahelyére és e jogviszony megszűnésére vonatkozó tényállítással összefüggésben azt állapította meg, hogy a Fővárosi Ítéltábla döntése az elsőfokú bíróság álláspontjával egyezően az alkotmányossági szempontokat helyesen, az érintett véleménynyilvánítási jog és magánszféra jog megfelelő kiegyenlítését biztosítva mérlegelte, így a kifogásolt bírói döntés ebben a részében nem ütközött az Alaptörvény VI. cikkébe.

[17] Az Alkotmánybíróság megállapította azt is, hogy a jogerős másodfokú döntés, amely az indítványozót családi kapcsolatai vonatkozásában a családi kapcsolat tényének a nyilvánosságra hozatalával azért kötelezte tényállítás tűrésére, mert a sajtó tájékoztatási szabadságát helyezte előtérbe az indítványozó magánszférájának védelmével szemben, nem sértette alaptörvényellenesen a nem közszereplő felperes magánszférájához való jogát, mivel az kiemelt jelentőségű, közérdeklődésre számot tartó, jelentős súlyú bűncselekménnyel összefüggésben, és csakis a fenti, meghatározott, a közügyhöz feltétlenül kapcsolódó aspektusból, történt, így a bírói döntés biztosította az érintett alapjogok kíméletes kiegyenlítését. Az Alkotmánybíróság ezért arra következtetésre jutott, hogy ebben a vonatkozásban a kifogásolt jogerős másodfokú döntés nem eredményezte az indítványozó Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésébe foglalt alapjoga sérelmét.

[18] Az Alkotmánybíróság arra figyelemmel, hogy az indítványozó nevének hozzájárulás nélküli közlésével összefüggésben megállapította a jogerős másodfokú ítélet alaptörvényellenességét, a Fővárosi Ítéltábla ítéletét az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján megsemmisítette.

[19] A Kúria – a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 427. § (1) bekezdés b) és c) pontja alapján eljárva – a Kpk.IV.40.125/2020/3. számú végzésével – figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla ítéletének egészében történő megsemmisítése folytán a fellebbezés elbírálatlan maradt – a Fővárosi Ítéltáblát a fellebbezés tárgyában új határozat hozatalára utasította azzal, hogy az új eljárásban a Fővárosi Ítéltáblának – nem érintve az ítélet azon részeit, amelyek tekintetében az Alkotmánybíróság alkotmányellenességet nem állapított meg – döntése meghozatala során figyelemmel kell lenni arra, hogy a felperes nevének hozzájárulása nélküli közzététele sértheti az alapjogok kíméletes kiegyenlítésének, és a felperesnek az Alaptörvény VI. cikk szerinti magánszférájához való jogát.

[20] A felperes az ügyben a jogerős ítélet Alkotmánybíróság általi megsemmisítését és a másodfokú határozat Kúria általi hatályon kívül helyezését követően megtartott másodfokú tárgyaláson a jóhírnév megsértésének megállapítása iránt előterjesztett keresetétől elállt, e körben a fellebbezését visszavonta. Az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását kizárólag a felperes nevének közzétételével kapcsolatos jogsértés megállapítása és annak egyéb objektív jogkövetkezményei tekintetében kérte.

[21] Az alperes fellebbezési ellenkérelme továbbra is az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

[22] A felperes fellebbezése megalapozott.

[23] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét – a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (rég. Pp.) 253. § (3) bekezdésében írtaknak megfelelően – kizárólag a fellebbezési kérelem és ellenkérelem keretei között bírálta felül, erre tekintettel a keresetnek helyt adó, valamint a jóhírnév megsértésének megállapítása körében előterjesztett keresetet elutasító rendelkezéseit nem érintette.

[24] Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel érintett körben a tényállást helyesen állapította meg, az arra alapított érdemi döntésével és az abból levont jogi következtetéseivel a Fővárosi Ítéltábla azonban a következők szerint nem értett egyet.

[25] A Fővárosi Ítéltábla utal arra: a perben nem volt vitás, hogy a brókerbotrányban érintett cégnév-ügy közérdeklődésre számot tartó ügy, amelyről a sajtó az Smtv. 13. § (2)

bekezdésében foglalt kötelezettségének eleget téve köteles a közvéleményt sokoldalúan, tényszerűen, időszerűen, tárgyilagosan és kiegyensúlyozottan tájékoztatni. Helyesen utalt az elsőfokú bíróság arra, hogy a felperes bár nem közszereplő, de magánéleti kapcsolatán és munkahelyén keresztül összefüggésbe hozható a cégnév1-ügyben eljáró, illetőleg érintett közszereplőkkel. Ennek megfelelően – az Alkotmánybíróság által kifejtett jogelvekre figyelemmel – helytállóan vizsgálta elsődlegesen azt, hogy – az egyébként nem közszereplő – felperes magánéletéhez és személyes adatok védelméhez fűződő személyiségi jogainak a sajtószabadság és véleménynyilvánítás szabadsága mint alapvető jog érvényesülése érdekében történő korlátozása megfelelt-e a szükségesség és arányosság mércéjének.

[26] Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítéltábla 7.Pf.20.418/2016/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapításáról és megsemmisítéséről szóló 3211/2020. (VI.19.) AB határozata indokolásában egyértelműen megállapította, hogy „a konkrét ügyben a véleménynyilvánítás joga más, az indítványozó magánszféráját kímélő, illetve annak védelmét biztosító, azt nem sértő, más módon [pl. a név nélküli (anonimitással) történő tudósítással is] elérhető lett volna (figyelemmel az indítványozó nem közszereplő voltára, illetve arra, hogy a közérdeklődésre számot tartó büntetőügyben ellene nem indult eljárás és az az indítványozót nem is érintette). Megjegyzi továbbá az Alkotmánybíróság, hogy egy hír hitelessége, illetve annak megítélése önmagában egy adott személy nevének a nyilvánosságra hozatalával nem feltétlenül megerősíthető. A hitelesség ugyanis csupán akként teszi arányossá a közlést, ha az ennél kevesebbel nem teljesíthető. Ugyanis, ha valaki pl. másként egyértelműen azonosítható (pl. a jelenlegi köztársasági elnök), úgy név nélkül is eleget tehet ennek. Míg a konkrét esetben (ellentétben az előző példával) az indítványozó nem közszereplő volta miatt önmagában nem a konkrét neve, hanem családi és egykori munkahelyi kapcsolatai szolgáltak a közérdeklődésre számot tartó ügyben hírértékkel.” A szükségesség és arányosság előzőekben felhívott tesztjén ezért nem megy át a felperes nevének nyilvánosságra hozatala. Az alperes ugyanis a felperes nevének mint védett adatnak a nyilvánosságra hozatala nélkül is eleget tudott volna tenni az Smtv. 10. §-ában foglalt kötelezettségének, miközben szem előtt tartja az Smtv. 4. §-ában írt kötelezettségét is, amely szerint a sajtószabadság gyakorlása nem járhat mások személyiségi jogainak sérelmével. Az adott esetben a tudósítás a célját akként is elérhette volna, hogy a felperes nevének említése nélkül, anonimizált formában tárja fel a név3 név6 volt személyi titkára és a foglalkozás személye között – egy magánéleti kapcsolat folytán – fennálló összefüggést.

[27] Az Alkotmánybíróság döntése az Abtv. 39. § (1) bekezdése alapján mindenkire, így a Fővárosi Ítéltáblára nézve is kötelező. Az Alkotmánybíróság döntéseinek az Abtv. 63. § (2) bekezdése alapján – az Abtv. vonatkozó rendelkezésében megjelölt kivételekkel – kötelező részét képezi az indokolás is. Így az Abtv. 39. § (1) bekezdésében meghatározott, az Alkotmánybíróság döntéseinek erga omnes hatályára vonatkozó rendelkezésre figyelemmel az alkotmánybírósági határozatok indokolása is köti az eljáró bíróságokat [Kúria 18/2016. számú közigazgatási elvi határozat]. Tekintetbe véve azt is, hogy a régi Pp. 275. § (5) bekezdése alapján a Kúria új eljárásra és új határozat hozatalára utasító határozata az új eljárás lefolytatására vonatkozóan kötelező utasításokat adott, miszerint a Fővárosi Ítéltábla vegye figyelembe az Alkotmánybíróság határozatában kifejtett, az ügyre vonatkozó értelmezést.

[28] Az Alkotmánybíróság döntésében megadta a perbeli ügyben alkalmazandó jogszabályok egyetlen lehetséges alkotmányos értelmezését, miszerint figyelemmel a felperes nem közszereplő voltára, továbbá arra, hogy a büntetőeljárás őt nem érintette, a felperes nevének hozzájárulása nélküli közzététele a perbeli esetben nem felelt meg az alapjogok kíméletes kiegyenlítésének, az sértette a felperes Alaptörvény VI. cikk szerinti magánszférájához való jogát.

[29] Erre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a felperes nevének közzététele miatt a személyes adatok védelméhez fűződő személyiségi jog megsértését a Ptk. 2:42. § (2) bekezdése és 2:43. § e) pontja alapján megállapította, egyben az alperest a jogsértés abbahagyására oly módon kötelezte, hogy a napilap.hu oldalon közzétett cikkből – az elsőfokú ítéletben meghatározott tényállításokon túl – a felperes nevét is köteles eltávolítani, illetőleg az alperest az elégtételadásra oly módon kötelezte, hogy a jogerős ítélet további jogsértést megállapító rendelkező részét is köteles közzétenni az elsőfokú ítélet által meghatározott módon és időben a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés b) és c) pontjainak megfelelően.

[30] A megváltoztató rendelkezés következtében a Fővárosi Ítéltábla a fellebbezési eljárásban módosult pernyertesség-pervesztesség arányára (50%-50%) tekintettel a régi Pp. 81. § (1) bekezdése alapján felemelte az alperest terhelő elsőfokú perköltségfizetési kötelezettséget, illetőleg ugyanezen arányra tekintettel módosította a kereseti illeték fizetésére vonatkozó rendelkezéseket is.

[31] A Fővárosi Ítéltábla ezért az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel érintett rendelkezéseit a régi Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az előzőek szerint részben megváltoztatta, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

[32] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezési eljárás tekintetében – a pernyertesség-pervesztesség egyenlő arányára figyelemmel – a másodfokú eljárásban is irányadó régi Pp. 81. § (1) bekezdés második fordulata alapján akként határozott, hogy a másodfokú eljárás során felmerült költségeiket a felek maguk viselik.

[33] Az felperes és az alperes a pernyertesség-pervesztesség arányában kötelesek az Itv. 62. § (1) bekezdés f) pontja alapján feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése, valamint a 15. § (1) és (3) bekezdése szerint az állam javára megfizetni.

Budapest, 2021. február 10.

Dr. Sággy Mária s.k.

a tanács elnöke

az aláírásban akadályozott

Dr. Csordás Csilla s.k.

bíró helyett

Dr. Kincses Attila s.k.

Dr. Sággy Mária s.k.

előadó bíró

a tanács elnöke

A kiadmány hitelül: